

Paus Franciscus en de Thomas Merton Connectie

door Ray Yungen, <http://www.lighthouse Trailsresearch.com/blog/?p=18379>, 17-10-2015

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (1977 of HSV)
Vertaling, plaatje, inlas en voetnoten door M.V.

Nadat ik dit traktaat-boekje schreef op het hoofdkwartier van mijn uitgever in Montana, vernam ik dat het Parlement van Wereldgodsdiensten plaatsvond in Salt Lake City, Utah, diezelfde week. Ik besloot daar naartoe te gaan, en met een mediapas was ik in staat de conferentie bij te wonen. Wat ik ervoer op de conferentie werd me bevestigd: dat paus Franciscus ongetwijfeld een vurig interspiritualist is, op dezelfde golflengte als Thomas Merton. – Ray Yungen

In 2013 werd kardinaal Jorge Mario Bergoglio van Argentinië verkozen als Paus Franciscus I. Deze nieuwe paus begon onmiddellijk beweging te brengen in de katholieke kerk met zijn verklaringen over bepaalde zaken. Hij zorgde er ook voor dat velen zijn onpauselijke levensstijl opmerkten, als wonend in een pension met 12 anderen, in plaats van te leven in de pauselijke appartementen zoals voorgaande pausen. Hij projecteert een nederig imago dat wijst op medeleven en vertrouwen. Hij werd de paus van het volk genoemd, iemand die uw vriend is, iemand die je kan vertrouwen. Maar er zijn bepaalde dingen met betrekking tot paus Franciscus die genegeerd worden door de media en de meeste mensen.

Ten eerste zijn daar de ongebruikelijke omstandigheden die zijn verkiezing omgaven. Paus Benedictus nam ontslag als paus. Hij is de eerste katholieke paus die dat doet sinds de 15de eeuw. Pausen nemen geen ontslag maar blijven hun hele leven paus tot zij sterven. Er was geen duidelijke reden voor het ontslag van Benedictus. Er was geen schandaal, geen onmiddellijk gezondheidsprobleem. (Twee jaar na Franciscus' aanstelling is Benedictus nog steeds in leven).

Ten tweede is er het aantal boeken over paus Franciscus die uitgegeven werden sinds hij de scène betrad. Voorgaande pausen hadden er misschien één of twee, over hen of door hen. Maar boeken door of over paus Franciscus zijn extreem overvloedig. Je ziet ze overal. Vele van deze boeken geven beschrijvingen over revolutie en hoop.

De coverstory in *Christianity Today's* december 2014 uitgave verkondigt: "Waarom iedereen zich verzamelt rond Franciscus". CT heeft zijn eigen idee waarom "iedereen" door de paus wordt aange-trokken. Maar als ik correct ben in mijn conclusies over contemplatieve spiritualiteit en zijn gevolgen, dan affecteert wat hier gebeurt de levens van miljoenen mensen, zowel niet-katholiek als katholiek.

In zijn toespraak tot het U.S. Congress op 24 september 2015, preees paus Franciscus vier Amerikanen die hij bewonderde.[1] Eén in het bijzonder werd naar voor geschoven vanuit het perspectief van de spirituele toekomst van de wereld – de katholieke monnik Thomas Merton. Als u al een tijdje Lighthouse Trails literatuur leest dan zal u de referentie naar hem door de paus als vrij ontvullend en erg significant vinden. Het is deze situatie die in onderhavig boekje zal besproken worden.

Wie is Thomas Merton? (1915-1968)

Wat Martin Luther King was voor burgerrechten en wat Henry Ford was voor de automobiel, zo was Thomas Merton voor contemplatief gebed. Alhoewel deze gebedsbeweging al eeuwenlang eerder bestond, was het Thomas Merton, een Trappistenmonnik van de Abbey of Gethsemani in Kentucky, die het uit de monastische setting haalde en beschikbaar stelde voor, en populair maakte bij de massa's. Ik persoonlijk heb Thomas Merton en de contemplatief gebed beweging al meer dan 20 jaar onderzocht, en voor mij heeft Thomas Merton de christelijke mystieke beweging meer beïnvloed dan enig ander persoon in recente decennia.

Thomas Merton, wijlen Rooms-katholieke monnik en mysticus, geloofde dat er vele wegen zijn naar God. Oosterse stijl meditatie, de godheid woont in alle dingen en in alle mensen. Enkele citaten:

“Ik zie geen contradictie tussen boeddhisme en christendom ... ik neem me voor een zo goed mogelijke boeddhist te worden als ik kan”.

“Het is een heerlijke bestemming een lid te zijn van het menselijke ras ... Nu realiseer ik me wat wij allen zijn ... Als zij [mensen] zich maar eens konden zien zoals zij werkelijk zijn ... Ik denk dat het grote probleem zou zijn dat we neer zouden vallen en elkaar zouden aanbidden ... In het centrum van ons wezen is er een punt van nietsheid dat niet geraakt is door zonde en illusies, een punt van pure waarheid ... Dit kleine punt ... is de pure heerlijkheid van God in ons. Het is in iedereen”. *Conjectures of a Guilty Bystander* - <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/heengaan.pdf>

Merton schreef een van de meest klassieke beschrijvingen van contemplatieve spiritualiteit die ik ooit tegenkwam. Hij verklaarde:

Het is een heerlijke bestemming een lid te zijn van het menselijke ras ... Nu realiseer ik me wat wij allen zijn ... Als zij [mensen] zich maar eens konden zien zoals zij werkelijk zijn ... Ik denk dat het grote probleem zou zijn dat we neer zouden vallen en elkaar zouden aanbidden ... In het centrum van ons wezen is er een punt van nietsheid dat niet geraakt is door zonde en illusies, een punt van pure waarheid ... Dit kleine punt ... is de pure heerlijkheid van God in ons. Het is in iedereen.[2] (Nadruk toegevoegd)

Dit is de panentheïstische (d.w.z. God is in iedereen en alles) zienswijze die overeenkomt met de occulte definitie van het hogere zelf.

Om Mertons connectie met het mystieke occultisme te begrijpen, moeten we eerst een sekte uit de moslimwereld begrijpen – de Soefi's – de mystici van de Islam. Zij chanten de naam Allah als een mantra, zij gaan in meditatieve trances, en ervaren *God in alles*. Een prominent katholiek audiotape bedrijf promoot een reeks cassettes die Merton bracht over het soefisme. Daarin wordt gezegd:

Merton deelde en hield van een diepe spirituele verwantschap met de Soefi's, de spirituele leeraars en mystici van de Islam. Hier deelt hij hun diepgaande spiritualiteit.[3]

Om verder de “spirituele verwantschap” van Merton met het soefisme aan te tonen, onthulde Merton in een brief aan een soefimeester:

Mijn gebed neigt erg veel naar wat u “fana” noemt.[4]

Wat is nu “fana”? *The Dictionary of Mysticism and the Occult* definieert fana als:

De handeling van opgaan in de Goddelijke Eenheid.[5] (= alles is één en alles is God).

Merton zag het soefi concept van *fana* als een katalysator voor moslimeenheid met Christendom, niettegenstaande duidelijke leerstellige verschillen. In een dialoog met een soefileider, vroeg Merton naar het moslimconcept van redding. De meester schreef terug en stelde:

Islam prent individuele verantwoordelijkheid in voor iemands acties en onderschrijft niet de doctrine van verzoening of de theorie van verlossing.[6]

Voor Merton, uiteraard, betekende dit weinig omdat hij geloofde dat fana en contemplatie hetzelfde zijn. Hij antwoordde:

Persoonlijk, in materies waar dogmatische geloven [de verzoening] verschillen, denk ik dat controverser van weinig waarde is omdat dit ons wegvoert van de spirituele realiteiten naar het rijk van woorden en ideeën ... Maar veel belangrijker is het delen van de ervaring van goddelijk licht ... Het is hier dat het gebied van vruchtbare dialoog bestaat tussen Christendom en Islam.[7] (Nadruk toegevoegd).

Merton zelf onderstreept dat punt wanneer hij sprak tot een groep contemplatieve vrouwen:

Ik ben diep geïmpregneerd met soefisme.[8]

En elders weidt hij uit:

Azië, Zen, Islam, enz., al deze dingen komen samen in mijn leven. Het zou waan-zinnig voor me zijn te proberen voor mezelf een monastiek leven te creëren en al deze uit te sluiten. Ik zou dan minder monnik zijn.[9] (Nadruk toegevoegd).

Wanneer we Mertons mystieke wereldbeschouwing evalueren, dan weerklinkt het wat technisch beschouwd zou worden als traditionele New Age gedachte. Dit is een onvermijdelijk feit!

Mertons mystieke ervaringen maakten hem uiteindelijk tot een verwante geest en co-mysticus met dezen in oosterse religies omdat zijn inzichten identiek waren met hun inzichten. Op een interge-loofsconferentie in Thailand, zei hij:

Ik geloof dat door openheid tot boeddhisme, tot hindoeïsme, en tot deze grote Aziatische [mys-tieke] tradities, wij een wonderlijke kans krijgen om meer te leren over de potentialiteit van on-ze eigen christelijke tradities.[10]

Begrijp goed dat contemplatief gebed alleen de katalysator was voor zulke theologische visies. Eén van Mertons biografen maakte dit duidelijk toen hij verklaarde:

Als men Mertons hang naar het Oosten wil begrijpen is het belangrijk te begrijpen dat het zijn geworteld-zijn in zijn eigen geloofstraditie [katholicisme] was die hem de geestelijke uitrusting gaf [contemplatief gebed] die hij nodig had om de weg van wijsheid te vatten die eigen is aan het Oosten.[11]

Dit was de rijpe vrucht van de woestijnvaders, de oude monniken die mystieke methodes ontleen-den aan Oosterse religie, wat hun begrip van God veranderde. Dit is wat men verkrijgt door con-templatief gebed. Er is geen andere manier om het te zeggen. Men moet geen geleerde zijn om de logica hierin te zien.

Contemplatief gebed en de expansie van de katholieke kerk

De meest duidelijke integratie van deze beweging kan gevonden worden in het Rooms-katholicis-me. Michael Leach, voormalig president van de Catholic Book Publishers Association, deed vol-gende ongelooflijk eerlijke bewering:

Veel mensen geloven ook dat de spirituele principes die ten grondslag liggen van de New Age beweging spoedig zullen geïncorporeerd worden – of veeleer opnieuw geïncorporeerd – in het mainstream katholieke geloof. In feite gebeurt dit reeds nu in de Verenigde Staten.[12]

Geïncorporeerd is het inderdaad! En het wordt voornamelijk opgenomen door de contemplatief ge-bed beweging.

Contemplatieve leider Basil Pennington, erkent openlijk haar groeiende omvang:

Wij maken deel uit van een immens grote gemeenschap ... Wij zijn 'Legioen'.[13]

Een belangrijke katholieke bron stelde:

Contemplatief gebed is opnieuw gemeenplaats geworden in de christelijke gemeenschap.[14]

William Shannon (een voorstander van mysticisme en biograaf van Thomas Merton) ging zover als te zeggen:

Contemplatieve spiritualiteit heeft nu wijd en zijd het oude-stijl katholicisme vervangen.[15]

Dit wil niet zeggen dat de mis of enige van de sacramenten nu verlaten werden, maar de onderlig-gende spirituele ideologie van velen in de katholieke kerk is nu contemplatief in zijn oriëntatie.

Een van mijn persoonlijke ervaringen met de saturatie van mysticisme in de katholieke kerk, over-kwam mij in een telefoongesprek dat ik had met de 'zuster-overste' in een lokaal retraitecentrum die me dezelfde boodschap vertelde die Shannon meedeelt. Ze maakte duidelijk dat *The Cloud of Unknowing* (een oud werk over contemplatief gebed) nu de basis is voor haast alle katholieke spiri-tualiteit, en contemplatief gebed is nu wijdverspreid geworden over de hele wereld.

Ik ben altijd wat in de war geweest over de ware natuur van deze voortgang in de katholieke kerk. Was dit enkel het werk van enkele buitenbeentjes en rebellen, of bekrachtigt de kerkhiërarchie deze

praktijk? Mijn vermoedens werden bevestigd toen ik las een interview las dat de mystieke gebedsbeweging niet enkel de goedkeuring wegdroeg van de hoogste echelons van het katholicisme, maar dat dit in feite ook de bron was van haar expansie. Sprekend over een meeting van wijlen paus Johannes Paulus VI en leden van de katholieke Trappisten monastieke orde in de jaren '70, onthulde Thomas Keating het volgende:

De paus verklaarde dat tenzij de kerk de contemplatieve traditie herontdekte, er geen vernieuwing zou kunnen plaatsvinden. Specifiek riep hij de monastieken op, vermits zij het contemplatieve leven leidden, om de leken en mensen in andere religieuze orden ook deze dimensie in hun levens te brengen.[16]

Kijk gewoon naar de officiële catechismus van de katholieke kerk om te zien dat contemplatief gebed officieel onderschreven en gepromoot wordt. De catechismus zegt krachtig:

Contemplatief gebed is het horen van Gods woord ... Contemplatief gebed is stilte.[17]¹

Het Merton paradigma

Een artikel in de Britse *The Telegraph* uit 2013 zegt:

Paus Franciscus is een Jezuïet en zijn lange, zware vorming tot priester was gebaseerd op de Geestelijke Oefeningen van St. Ignatius van Loyola[18]

De Association of Jesuit Colleges and Universities (AJCU) herbevestigde de “Ignatius spiritualiteit” van de paus:

Alle Jezuïeten delen de ervaring van een streng geestelijk vormingsproces, gekenmerkt door een transformatieve ervaring met de Geestelijke oefeningen van Sint Ignatius van Loyola, de stichter van de Jezuïeten. Te denken dat de leider van de katholieke kerk iemand is die in de traditie van Ignatius volgt, wiens leven toegewijd was aan het vinden van God in alle dingen, en die toegewijd was aan de dienst van het geloof en de promotie van rechtvaardigheid, vervult me met grote hoop. Dit is een grote dag voor de Jezuïeten en de wereldwijde kerk.[19]

Harvey D. Egan, S.J., Professor Emeritus of Systematic and Mystical Theology aan het Boston College, verklaart het volgende over St. Ignatius van Loyola:

Ignatius van Loyola ... is een van de meest diepgaande mystici en misschien hun grootste ‘mystagoge’ [iemand die mystieke doctrines leert].[20]

Vandaag incorporeren de Geestelijke Oefeningen van Ignatius contemplatieve gebedspraktijken. In beschouwing nemend dat Ignatius-spiritualiteit veel overeenkomt met Thomas Mertons spirituele kijk, is het niet verrassend dat een Jezuïtische paus het volgende zou zeggen tot het U.S. Congress:

[Thomas Merton] blijft een bron van spirituele inspiratie en een gids voor vele mensen. ... Merton was bovenal een man van gebed, een denker die de zekerheden van zijn tijd uitdaagde en nieuwe horizonten opende voor zielen en voor de kerk.[21]

Het probleem is dat Merton inderdaad nieuwe horizonten opende, maar niet in goede zin. De horizonten die hij opende waren die naar “spirituele realiteiten” die conflicteerden met het Evangelie van Jezus Christus. Veeleer weerspiegelde het een interspirituele perceptie, en zelfs verder dan dat: tot in het rijk van het occulte. In het boek *The Aquarian Conspiracy*², toont de volgende informatie hoever Merton de grens had overgestoken naar de domeinen die spiritueel gevaarlijk zijn:

In 1967, was daar Barbara Marx Hubbard, een futuriste die bewogen was door Teilhard's visie met betrekking tot menselijk bewustzijn, die een duizendtal mensen uitnodigde van over de wereld ... om een “menselijk front” te vormen voor dezen die een geloof deelden in de mogelijkheid van een transcendent bewustzijn. Honderden gaven er gehoor aan, inbegrepen ... Thomas Merton.[22]

---

¹ In de Nederlandse Catechismus wordt “contemplatief gebed” hier “innerlijk gebed” genoemd. Dit citaat luidt daar: “Het inwendig gebed is luisteren naar het woord van God ... Het inwendig gebed is stilte ... of “zwijgende liefde” – Par. 2716 en 2717.

² Van Marilyn Ferguson.

Alhoewel Marx Hubbard een uitgesproken occultiste was, ging Merton toch met haar in zee. Er leek geen enkele aarzeling te zijn van zijn kant om te omarmen wat zij transcendent bewustzijn noemde. In een notendop: *transcendent bewustzijn* is de essentie van de leer van alle mystieke tradities dat God in *alles* is wat bestaat. Maar beschouw de implicaties van zo'n geloof: als God *in* alles is, inbegrepen alle mensen, zoals Merton en Hubbard geloofden, dan is er eigenlijk geen nood aan Jezus die stierf voor de zonden van de wereld om zo de mens te verzoenen met God, omdat de mens dan reeds goddelijk is.

Een verslag dat best illustreert welke uitkomst dit zou kunnen hebben voor het Christendom is het verhaal van Sue Monk Kidd, die een Southern Baptist zondagsschoollerares was in een kleine stad in South Carolina. Ze zou gezien worden als een gewone christelijke vrouw en moeder. Zij geeft echter een onthullende beschrijving van haar spirituele transformatie in haar boek *God's Joyful Surprise: Finding Yourself Loved* waarin ze meedeelt hoe zij vele jaren leed aan diepe leegheid en geestelijke honger niettegenstaande zij erg actief was in haar kerk. Zij somt haar gevoelens op:

Misschien voelen we op een of andere manier een loskoppeling van God. Hij wordt overtollig voor de zaken die voor ons liggen. Hij leeft zolang in de periferie dat we beginnen te denken dat het daar is waar Hij thuishoort. Iets anders lijkt simpel of fanatiek.[23]

Een zondagsschoolmedewerker overhandigde haar een boek van Thomas Merton, en vertelde haar dat zij dit nodig moest lezen. Eens dat Monk Kidd dit las, veranderde haar leven dramatisch.

In haar derde boek, *Dance of the Dissident Daughter*, niet veel jaren nadat ze haar eerste twee boeken schreef (welke wijd en zijd geaccepteerd werden in christelijke kringen, inbegrepen een back cover met een onderschrijving door *Moody Monthly* magazine), was er een dramatische verandering in haar geestelijke leven zoals u kan zien in volgend verhaal dat ze schreef:

De bedienaar was aan het preken. Hij hield een Bijbel op. Hij lag open, neergestreken op zijn opgeheven hand. Hij zei dat de Bijbel de enige en ultieme gezagsbron was van het christelijke leven. De *enige* en *ultieme* gezagsbron.

Ik herinner me een gevoel, dat oprees van onder mijn navel. Het was een gepassioneerd, beslist gevoel, en het verspreidde zich vanuit mijn binnenste zoals een stroom zodat mijn kin erdoor trilde. Als gevoelens zouden kunnen vertaald worden in het Engels, dan zou dit gevoel ruwweg het woord "nee" weergeven!

Het was het zuiverste innerlijke weten dat ik had ervaren, en het riep in mij *nee, nee, nee!* De ultieme gezagsbron van mijn leven is niet de Bijbel; ze ligt niet besloten tussen de covers van een boek. Ze is niet iets dat geschreven werd door mensen en bevroren in de tijd. Ze is geen bron buiten mezelf. *Mijn ultieme gezagsbron is de goddelijke stem in mijn eigen ziel.* Punt uit.[24]

Nu aanbidt Sue Monk Kidd veeleer de "Godin Sofia" dan Jezus Christus:

Wij hebben ook Godin-bewustzijn nodig om de heiligheid van de aarde te onthullen. ... Materie wordt geestelijk opgewekt; ze ademt goddelijkheid. De aarde wordt levend en heilig. ...De Godin biedt ons de heiligheid aan van alles.[25]

Tijdens zijn speech voor het U.S. Congress, zei paus Franciscus dat Thomas Merton vrede zaaide in "contemplatieve stijl". Maar eigenlijk deed Merton iets geheel anders dan vrede zaaïen; hij zaaide het eigenlijke geloofssysteem van andere religies, zoals de twee citaten hieronder illustreren:

De God die Merton kende in gebed was dezelfde ervaring die boeddhisten beschrijven in hun verlichting.[26]

Met andere woorden, Merton vond boeddhistische verlichting in contemplatief gebed. Mertons zienswijze dat God in elke persoon is wordt opgesomd in deze verklaring:

Tijdens een conferentie over contemplatief gebed, werd de vraag gesteld aan Thomas Merton: "Hoe kunnen we het best mensen helpen eenheid met God te bereiken?" Zijn antwoord was erg duidelijk: "We moeten hen vertellen dat zij alreeds verenigd zijn met God. Contemplatief gebed is niets anders dan komen in het bewustzijn van wat reeds aanwezig is".[27]

Zelfs invloedrijke katholieke leiders erkennen dit en verwijzen naar Merton als zijnde een “afvallige monnik” die ...

... rondzwierf in het Oosten, zoekend naar vertroosting, blijkbaar van niet-christelijke, Oosterse spiritualiteit”. [28]

Deze nieuwe horizonten van Thomas Merton die paus Franciscus heeft gevonden om als toonbeeld te dienen, zullen leiden naar een nog grotere afglijding in interspiritualiteit binnen hetatholicisme en zelfs het evangelische Christendom. Dezen die zich rond paus Franciscus verzamelen, lopen in feite achteloos naar Thomas Merton toe, zoals *Christianity Today* het stelde.

Nadat ik dit traktaat-boekje schreef op het hoofdkwartier van mijn uitgever in Montana, vernam ik dat het Parlement van Wereldgodsdiensten plaatsvond in Salt Lake City, Utah, diezelfde week. Ik besloot daar naartoe te gaan, en met een mediapas was ik in staat de conferentie bij te wonen. Wat ik ervoer op de conferentie werd me bevestigd: dat paus Franciscus ongetwijfeld een vurig interspiritualist is, op dezelfde golflengte als Thomas Merton. In één document dat ik las (een brief geschreven naar alle conferentie-participanten, door aartsbisschop Carlo Maria Bigano, Vaticaanse ambassadeur voor de VS), stelde de aartsbisschop:

Verenigd met u allen in een band dat spirituele gemeenschap en in de hoop van toenemende eenheid onder alle mensen van geloof, biedt de Heilige Vader zijn zegen en gebeden aan als een onderpand van sterkte en God. [29] (Nadruk toegevoegd).

“Spirituele gemeenschap” verwijst niet naar menselijke vriendelijkheid en respect voor alle mensen. Deze “spirituele gemeenschap” is er een waar doctrines en geloven opzij gezet zijn, en een eenheid is gesticht zoals Thomas Merton suggereerde aan de soefimeester.

Tijdens de conferentie hoorde ik termen (in connectie met de paus, de katholieke kerk, en al de wereldreligies) zoals “eenheid”, “dialog van broederlijkheid” en “hij [paus Franciscus] is een boeddha” (gezegd door een boeddhistische monnik); en de algemene consensus was dat ieder die niet gunstig stond voor zo’n eenheid, spiritueel “wayward” (nukkig, dwars, eigenzinnig) was.

Toen Thomas Merton de soefimeester vertelde dat doctrine ons wegleidt van de “spirituele realiteiten” (een mystieke staat van eenheid), zei hij: Veel belangrijker is het delen van de ervaring van goddelijk licht”. Met andere woorden: geloven moeten opzij gezet worden, en in hun plaats is er een eenheid die bereikt kan worden middels mysticisme. Alle belangrijke religies van de wereld hebben een praktijk die deze mystieke staat aanbiedt.

Net zoals Merton “fana” (Islamitische mystieke staat) als een van de paden naar spirituele eenheid zag, ziet paus Franciscus de verschillende religies als één familie. Hij brengt de ideeën van eenheid van Thomas Merton naar de tafel van wereldomvattende eenheid onder alle mensen. Thomas Mertons “contemplatieve stijl” (waarnaar paus Franciscus verwees voor het Congress) zag geen contradictie tussen Christendom en boeddhisme, en Merton zei dat hij de beste boeddhist wilde zijn als mogelijk. [30] Wanneer paus Franciscus Thomas Merton preees (goed wetend wat de implicaties hiervan zijn), gaf hij groen licht voor iedereen om interspiritualiteit te omarmen. Maar waar interspiritualiteit heerst, is er geen plaats voor het Kruis van Jezus Christus.

Eindnoten:

1. Pope Francis’ speech to the U.S. Congress in September 2015: <http://time.com/4048176/pope-francis-us-visit-congress-transcript>.
2. Thomas Merton, *Conjectures of a Guilty Bystander* (Garden City, NY: Doubleday Publishers, 1989), pp. 157-158.
3. *Credence Cassettes* magazine, Winter/Lent, 1998, p. 24.
4. M. Basil Pennington, Thomas Merton, *My Brother* (Hyde Park, NY: New City Press, 1996), p. 115, citing from *The Hidden Ground of Love*, pp. 63-64.
5. Nevill Drury, *The Dictionary of Mysticism and the Occult* (San Francisco, CA: Harper & Row, 1985), p. 85.
6. Rob Baker and Gray Henry, Editors, *Merton and Sufism* (Louisville, KY: Fons Vitae, 1999), p. 109.
7. *Ibid.*, p. 110.
8. *Ibid.*, p. 69.
9. *Ibid.*, p. 41.
10. William Shannon, *Silent Lamp, The Thomas Merton Story* (New York, NY: Crossroad Publishing Company, 1992), p. 276.

11. Ibid., p. 281.
  12. Michael Leach (*America*, May 2, 1992), p. 384.
  13. M. Basil Pennington, *Centered Living: The Way of Centering Prayer* (New York, NY: Doubleday Publishing, Image Book edition, September 1988), p. 10.
  14. Sheed & Ward Catalog, Winter/Lent, 1978, p. 12.
  15. William Shannon, *Seeds of Peace* (New York, NY: Crossroad Publishing, 1996), p. 25.
  16. Anne A. Simpson, "Resting in God" (*Common Boundary* magazine, Sept./Oct. 1997, <http://www.livingrosaries.org/interview.htm>), p. 25.
  17. Catechism of the Catholic Church (Urbi et Orbi Communications, 1994), p. 652.
  18. Charles More, "A New Pope, a New Primate and a New Life for Christianity" (*The Telegraph*, March 15, 2013, <http://www.telegraph.co.uk/news/religion/9932996/A-new-Pope-a-new-Primate-and-a-new-life-for-Christianity.html>).
  19. From the AJCU website stated by John Hurley, JD (president Canisius College), "Statements on Pope Francis' Election from Presidents of AJCU and Jesuit Institutions" (March 14, 2013 <http://web.archive.org/web/20150325025014/http://www.ajcunet.edu/news-detail?TN=NEWS-20130314084452>).
  20. Harvey D. Egan, *Soundings in the Christian Mystical Tradition* (Collegeville, MN: Liturgical Press, 2010), p. 227.
  21. Pope Francis' speech to the U.S. Congress in September 2015: <http://time.com/4048176/pope-francis-us-visit-congress-transcript>.
  22. Marilyn Ferguson, *The Aquarian Conspiracy* (Los Angeles, CA: J.P. Archer, 1980), p. 57.
  23. Sue Monk Kidd, *God's Joyful Surprise* (San Francisco, CA: Harper, 1987), p. 56.
  24. Sue Monk Kidd, *The Dance of the Dissident Daughter* (San Francisco, CA: HarperCollins, 1996), p. 76.
  25. Ibid., pp. 162-163.
  26. Brian C. Taylor, *Setting the Gospel Free* (New York, NY: Continuum Publishing, 1996), p. 76.
  27. Brennan Manning, *The Signature of Jesus* (Sisters, OR: Multnomah, 1996, Revised Edition), p. 211.
  28. Deborah Halter, "Whose Orthodoxy Is It?" (*National Catholic Reporter*, March 11, 2005, http://natcath.org/NCR_Online/archives2/2005a/031105/031105a.php).
  29. Can be read at: <https://cadeiparliament.files.wordpress.com/2015/10/message-to-pwr.pdf>.
  30. David Steindl-Rast, "Recollection of Thomas Merton's Last Days in the West" (*Monastic Studies*, 7:10, 1969).
-

Lees verder:

- ☞ Rubriek Contemplatief Gebed: <http://www.verhoevenmarc.be/contemplatief.htm>
- ☞ Rubriek Rooms-katholieke Kerk: <http://www.verhoevenmarc.be/#Rooms>

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm